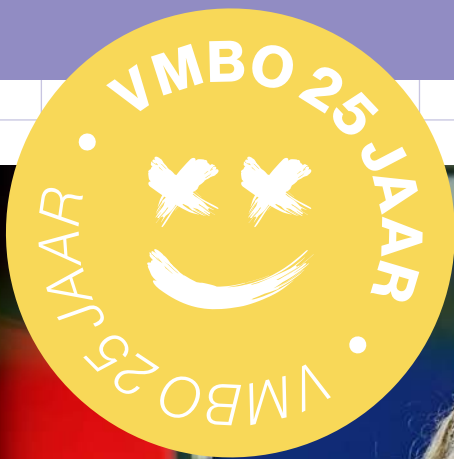

TIJDLIJN

2024-2025

1999

INVOERING VMBO IN LEERJAAR 1

De schoolsoorten 'mavo' en 'vbo' (voorbereidend beroepsonderwijs) worden samengevoegd tot het vmbo, met vier leerwegen (theoretische leerweg, gemengde leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg en basisberoepsgerichte leerweg). Daarnaast wordt een complementaire zorgstructuur ingericht met leerwegondersteunend

onderwijs (lwoo), op basis van de samenvoeging van het ivbo en het vso-lom. Tegelijkertijd is het mlk-onderwijs omgezet naar praktijkonderwijs. Voor alle vakken (avo en beroepsgericht) worden nieuwe examenprogramma's ingevoerd en er ontstaan beroepsgerichte programma's, waarin losse vakken zijn geïntegreerd.

ER KAN ONTZETTEND VEEL

Oud-topambtenaar Frans Wisman over de invoering van het VMBO.

LEES HET ARTIKEL

ANDERE TIJDEN

Een Andere Tijden special met veel historisch archiefmateriaal over hoe het beroepsonderwijs veranderde en hoe de toekomst ervan er mogelijk uitziet.

BEKIJK DE AFLEVERING

2000

IN EEN SPOTJE VAN POSTBUS 51 VRAAGT OCW AANDACHT VOOR DE INVOERING VAN HET VMBO

BEKIJK HET SPOTJE

2001

DE EERSTE LEERLINGEN KOMEN AAN IN LEERJAAR 3 VAN HET VMBO

Na invoering van het vmbo in 1999, in leerjaar 1, starten in augustus 2001 de eerste leerlingen in de leerwegen van het vmbo. Zij worden als eersten opgeleid volgens de nieuwe structuur van beroepsgerichte vakken. Daarmee verdwijnen vakken als gezondheidkunde, etaleren, vaktheorie, materialenkennis en huishoudkunde en starten beroepsgerichte vakken als Verzorging, Handel en verkoop, Elektrotechniek en Bouwtechniek-schilderen.

START LEER-WERKTRAJECTEN

Naast de reguliere basisberoepsgerichte leerweg mogen scholen leer-werktrajecten aanbieden. Leerlingen leren in de praktijk en doen examen in Nederlands en het beroepsgerichte programma.

De eerste jaren moet voor het aanbieden van leer-werktrajecten toestemming gevraagd worden. Sinds vele jaren mogen alle vmbo-scholen dit lwt-traject aanbieden, als ze daarover afspraken hebben gemaakt met het mbo.

LEER-WERKTRAJECTEN

Om scholen te ondersteunen bij het inrichten van een leer-werktraject heeft SPV de brochure 'Wat moet en wat mag leer-werktrajecten' samengesteld. Deze brochure is meegelezen door OCW en geeft aan wat er moet rond leer-werktrajecten en welke ruimte scholen hebben.

MEER INFORMATIE

ONDERZOEK NAAR DE WERKPLEKKENSTRUCTUUR

Rond de invoering van het vmbo zijn veel scholen overgegaan op de zogenaamde werkplekkenstructuur (WPS). In de sector techniek wordt al gewerkt volgens dit principe. In het schooljaar 2000/2001 wordt WPS ingevoerd in de sector Z&W en economie. WPS is bedoeld om het onderwijs voor vmbo-leerlingen aantrekkelijker, meer inspirerend en uitdagender te maken. Kernpunten van WPS zijn dat leerlingen zelfstandig, zelfsturend leren, dat ze taken van de docenten overnemen, dat ze in aanraking komen met de manier van werken op de werkplek en dat theorie en praktijk zoveel mogelijk geïntegreerd zijn. Kortom, simulatie van de werkplek in het bedrijfsleven.

NAAR AANTREKKELIJK BEROEPSONDERWIJS MET WPS

In 2001 publiceert ITS de resultaten van een onderzoek naar WPS uitgevoerd in opdracht van vmbo-scholen. Op veel scholen is WPS een groot succes.

LEES HET ONDERZOEK

2002

START SKILLS WEDSTRIJDEN

In samenwerking met bedrijfsleven, branches, vmbo en mbo organiseert Skills jaarlijks beroepswedstrijden met als doel vakmanschap en beroepsonderwijs onder de aandacht te brengen. Op deze manier worden jongeren geholpen bij het ontdekken van hun passie en ontwikkelen van hun vaardigheden.

Wat begon met enkele wedstrijden is in 20 jaar uitgegroeid tot een meerdaags evenement waar niet alleen deelnemers in wedstrijdverband tegen elkaar strijden, maar ook veel jongeren kennismaken met de wereld van arbeid en beroep.

WORLD SKILLS NETHERLANDS

WorldSkills Netherlands maakt vmbo-scholieren en mbo-studenten bewuster van hun talenten, kansen en mogelijkheden. Zij inspireren deze jongeren om na te denken over hun toekomst, dagen hen uit om het beste uit zichzelf te halen en motiveren hen om zich hier volledig voor in te zetten.

NAAR DE WEBSITE

2003

EERSTE PILOT CSPE'S (CENTRAAL SCHRIFTELIJKE, PRAKTISCHE EXAMENS) AFGENOMEN

Op verzoek van scholen werden in 2003 de eerste officiële pilot-cspe's afgenomen. Daarmee kregen beroepsgerichte programma's een centraal examen. Tot 2003 bestond het examen van de beroepsgerichte programma's uit een cpe

(centraal praktisch examen in april) en een cse (centraal schriftelijk examen (in mei)). In het cspe zijn praktijk en theorie geïntegreerd. Later volgen pilots bij de kader en gemengde leerweg.

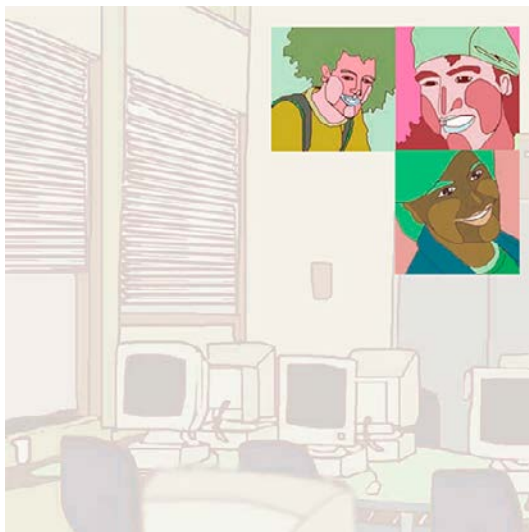
EERSTE CENTRALE EXAMENS IN DE BASISBEROEPSGERICHTE LEERWEG VAN HET VMBO

In 2003 worden er voor het eerste centrale examens afgenomen voor de avo-vakken in de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo. Tot die tijd maakten scholen voor deze leerweg zelf hun examens of ontwikkelden ze samen met andere scholen examens. Bekend zijn de zogenaamde 'Apeldoorn examens'.

EERSTE VMBO-LEERLINGEN MAKEN DE OVERSTAP NAAR HET MBO

Nadat de eerste vmbo-leerlingen geslaagd zijn, volgt voor ongeveer 85% van hen de overstap naar het mbo.

2004

KOERS VO: DE LEERLING GEBOEID, DE SCHOOL ONTKETEND

Het kabinet Balkenende II, met Maria van der Hoeven als minister van Onderwijs, geeft haar visie op de toekomst van het voortgezet onderwijs in Nederland. Hoofdboodschap is dat de leerling centraal moet staan, zich zo volledig mogelijk moet kunnen ontplooiën en een zo hoog mogelijk diploma moet kunnen behalen. Doel van het onderwijs moet zijn jongeren zo goed mogelijk voor te bereiden op onze samenleving, zodat ze daarin een volwaardige rol kunnen vervullen.

DE LEERLING GEBOEID, DE SCHOOL ONTKETEND

In dit document is de visie verwoord van het Kabinet op de toekomst van het voortgezet onderwijs. De hoofdboodschap luidt dat de leerling centraal staat. Die leerling moet zich zo volledig mogelijk kunnen ontplooiën en een zo hoog mogelijk diploma halen. Het doel is om jonge mensen zo goed mogelijk voor te bereiden op onze samenleving, zodat zij daarin een volwaardige rol kunnen vervullen.

LEES DE PUBLICATIE

OPRICHTING SPV

In 2004 is de Stichting Platforms vmbo (SPV) officieel opgericht. Platforms werkten daarvoor al samen. In SPV werken platforms voor beroepsgerichte programma's samen onder het motto: samen waar het kan, alleen waar het moet. SPV brengt beleid naar het veld en geluiden uit het veld naar beleidsmakers.

2005

EERSTE DIGITALE EXAMENS IN HET VMBO-BB

In de basisberoepsgerichte leerweg start een experiment met digitale examens in het vmbo. Voor het eerst kunnen avo-vakken afgesloten worden met een digitaal examen en kan het examen flexibel afgenomen worden op een door de school gepland moment. Het experiment wordt in 2008 omgezet in een brede invoering van de flexibele digitale examens voor de basisberoepsgerichte leerweg.

In de loop der jaren worden digitale examens uitgebreid naar de kaderberoepsgerichte leerweg. Tot 2019 hebben scholen de keus of ze een examen schriftelijk of digitaal af willen nemen.

INVOERING GEÏNTEGREERD CENTRAAL EXAMEN (CSPE) IN DE BASISBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Bij het cspe wordt een praktijksituatie gesimuleerd waarin leerlingen hun kennis en vaardigheden moeten laten zien. Deze unieke toetsvorm is geïntroduceerd om het beroepsgerichte deel van het vmbo te versterken door de theorie te integreren in de praktijk, en om een uniforme kwaliteit te waarborgen. Het cspe is anders dan de centrale examens in de algemene vakken omdat praktische opdrachten centraal staan, die meer tijd, ruimte en middelen in beslag nemen.

START VMBO AMBITIE- PROGRAMMA BÈTA/TECHNIEK (LOOPT DOOR TOT 2010)

Het Vmbo Ambitieprogramma Bèta/techniek (2005 – 2008) biedt ambitieuze vmbo-scholen een extra impuls voor innovatief, aantrekkelijk bèta en technisch onderwijs. Initiatiefnemers van het programma waren het platform Bèta techniek, Schoolmanagers-VO en SPV. Het programma daagde vmbo-scholen uit om:

- Aansluiting te zoeken bij nieuwe beroepen en competenties
- Aansluiting te zoeken bij andere domeinen en sectoren
- Aantrekkelijker onderwijs te verzorgen dat aansluit bij de leefwereld van jongeren
- Aansluiting te zoeken bij nieuwe programma's en kwalificaties van het mbo.

2006

START ENTREE-OPLEIDINGEN IN HET VMBO

In samenwerking met het mbo mogen vmbo en PRO-scholen de entree-opleiding (niveau 1 mbo) aanbieden. Dit is een combinatie van leren en werken. Examen wordt gedaan onder verantwoordelijkheid van het mbo.

Veel leerlingen die een entree-diploma halen stromen door naar een opleiding op niveau 2.

MEER INFORMATIE
PRAKTIJKONDERWIJS MBO

MEER INFORMATIE
DOORSTROOM BEROEPSKOLOM

START ADVIESGROEP VMBO

In opdracht van het ministerie van OCW gaat de 'Adviesgroep vmbo' aan de slag onder leiding van Dirk van der Spoel. De adviesgroep heeft de opdracht 'in een breed spectrum van beelden en verlangens ruimere kaders te vinden voor nieuwe (regionale) programma's, die meer maatwerk voor leerlingen mogelijk maken'. In 2008 stopt de Adviesgroep. Zij brengt haar laatste advies uit onder de titel: 'Vensters op de toekomst van het vmbo'.

De adviesgroep brengt in 2006 een tussenadvies uit: Voortvarend vmbo.

Hierin stelt de adviesgroep voor:

- Om ook GL-leerlingen zonder hindernissen door te laten stromen naar de havo. Dit advies is in regelgeving vastgelegd.
- Om niet twee maar één profielgebonden avo-vak verplicht te stellen is. Dit is omgezet in een wetsvoorstel, maar dit wetsvoorstel is door de staatssecretaris teruggetrokken.
- Scholen meer ruimte te geven voor eigen beleidsruimte en kwaliteitsborging van schoolexamens.

INSTELLING JOHAN VAN DER SANDEN PENNING

De Adviesgroep vmbo heeft in 2006 het initiatief genomen tot het uitreiken van de Johan van der Sanden penning aan iemand die zijn sporen in het vmbo verdiend heeft.

Johan van der Sanden was lector Didactiek van het beroepsonderwijs aan de Fontys PTH in Eindhoven en is in 2004 plotseling overleden. Hij was lang de enige die zich op wetenschappelijk niveau bezig hield met het vmbo. In 2008 heeft SPV de taak van de Adviesgroep vmbo overgenomen. In totaal is de penning 10 keer uitgereikt tussen 2006 en 2015. In 2015 is hiermee, op verzoek van de kinderen van Johan van der Sanden, gestopt.

JOHAN VAN DER SANDEN PRIJS

Naast de Johan van der Sanden penning werd vanaf 2006 de Johan van der Sandenprijs uitgereikt. Een initiatief van Fontys. Er was een hoofd- en een hartprijs. De prijs was bedoeld voor jonge veelbelovende vmbo-docenten die hun eindschrijftie hadden geschreven over het vmbo.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR HARRY GRIMMIUS

Harry Grimmus was destijds schoolleider in Emmen van het Carmelcollege Emmen en voorzitter van de Raad van Toezicht van Intersectoraal. Hij nam het initiatief voor de oprichting van het platform intersectorale programma's (later D&P). Harry Grimmus is altijd betrokken gebleven bij het platform Intersectoraal, later D&P, nu als lid van de Raad van Advies. Harry Grimmus is jarenlang directeur geweest van verschillende vmbo-scholen. Ter ere van Vmbo 25 jaar is op deze website een interview met Harry Grimmus gepubliceerd.

HET SUCCES VAN D&P IS EVIDENT

Harry Grimmus, drager van de Prof. Johan van der Sanden-erepenning.

LEES HET ARTIKEL

2007

GBAAL GEFORMULEERDE EXAMENPROGRAMMA'S: MEER RUIJTE VOOR SCHOLEN

Onder leiding van CvTE en Cito zijn in 2007 alle vmbo-examenprogramma's (voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's) globaler geformuleerd, waardoor scholen meer ruimte kregen voor de invulling van het programma's. Inhoudelijk zijn de examenprogramma's in 2007 niet aangepast.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR GUIDO BECKERS

Guido Beckers is jarenlang landelijk actief geweest in het vmbo, onder andere op landelijke niveau bijv. in de vmbo procesorganisatie (die de invoering van de leerwegen in het vmbo moest begeleiden)

en de Adviesgroep vmbo. Daarnaast is ook Guido Beckers lang schoolleider geweest. Vanwege het feit dat hij landelijk actief was heeft Guido de Johan van der Sanden penning ontvangen.

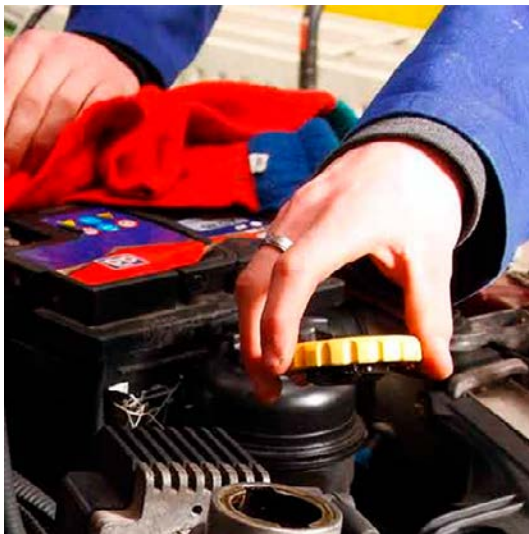
START INTERSECTORALE PROGRAMMA'S

Het vmbo kende al intrasectorale programma's, programma's die één sector als perspectief hebben, bijvoorbeeld Zorg & welzijn breed (een combinatie van verzorging en uiterlijke verzorging), Handel en administratie, metaalektro (een combinatie van metaaltechniek en elektrotechniek). In 2007 werden daar de intersectorale programma's aan toegevoegd. Intersectoraal betekent sectoroverstijgend. Intersectorale programma's zijn bedoeld voor leerlingen die zich breder willen oriënteren. Voorbeelden van intersectorale programma's zijn 'Dienstverlening en commercie' of 'Sport, dienstverlening en veiligheid'.

INVOERING CSPE IN DE KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Na succesvolle invoering van het cspe in de basisberoepsgerichte leerweg in 2005 wordt deze toetsvorm ook in de kaderberoepsgerichte leerweg ingevoerd. In het cspe worden het praktijk- en theorie-examen geïntegreerd afgenomen.

2008

EINDADVIES ADVIESGROEP VMBO: 'VENSTERS OP DE TOEKOMST VAN HET VMBO'

De Adviesgroep vmbo onder leiding van Dirk van der Spoel levert haar eindadvies op aan staatssecretaris Marja van Bijsterveldt. De Adviesgroep formuleert vier voorstellen die tot de gewenste kwaliteitsverbetering van het vmbo kunnen leiden:

1. Geef een krachtige impuls aan loopbaanoriëntatie en begeleiding.
2. Maak de programmastructuur transparanter en flexibeler. De adviesgroep stelt voor te komen tot een beperkt aantal beroepsgerichte kernprogramma's die aansluiten op de instroomdomeinen van het mbo
3. Versterk de functie van de examinering op landelijk en regionaal niveau.
4. Zorg ervoor dat de inrichting van de theoretische leerweg (TL) meer ruimte biedt om leerlingen voor te bereiden op sterk uiteenlopende vervolgttrajecten.

Als vervolg op het advies van de Adviesgroep vmbo vraagt de staatssecretaris de VO-raad om een stimuleringsplan LOB te maken en SPV om een veldonderzoek te doen naar de structuur van het vmbo.

START EXPERIMENT VMBO BB – MBO2: VM2

Eén locatie, één docententeam, één pedagogisch didactische aanpak: dat was de kern van het VM2-experiment, waarin vmbo en mbo samenwerken aan doorlopende leerlijnen vmbo-mbo. Bedoeld voor leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg die doorstromen naar een verwante mbo-opleiding op niveau 2. Doel van de VM2-trajecten was te komen tot een doorlopende, geïntegreerde, opleiding en het tegengaan van vroegtijdig schooluitval. Scholen konden ervoor kiezen het vmbo-examen over te slaan, maar slechts weinigen maakten van deze mogelijkheid gebruik.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR MARINKA KUIJPERS

Als voorvechter van LOB kreeg Marinka in 2008 de Johan van der Sandenpenning. Marinka was gepromoveerd op loonbaanontwikkeling in de zorg, maar heeft haar gedachtegoed en dat van Frans Meijers (met wie ze samenwerkte) vertaald naar het onderwijs. Tegenwoordig maken de vijf loopbaancompetenties deel uit van de examenprogramma's van vmbo en mbo. Marinka is hoogleraar 'leeromgeving en leerloopbanen' aan de Open Universiteit.

TALKSHOW AFLEVERING 3 LOOPBAANONTWIKKELING EN -BEGELEIDING

Loopbaanontwikkeling en -begeleiding Sinds 2016 is LOB een verplicht onderdeel in het curriculum van het vmbo. Een onderdeel dat alle leerlingen moeten 'doen' maar dat niet beoordeeld wordt of met een toets en een cijfer wordt afgesloten. Marinka Kuijpers vertelt waarom LOB belangrijk is voor alle leerlingen.

BEKIJK DE TALKSHOW

2009

INVOERING CSPE IN DE GEMENGDE LEERWEG

Na de basisberoepsgerichte leerweg (2005) en de kaderberoepsgerichte leerweg (2007) wordt het cspe in 2009 ingevoerd in de gemengde leerweg. In de gemengde leerweg is het cspe minder omvangrijk dan in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg, omdat het beroepsgerichte programma voor de GL minder omvangrijk is en uitgaat van groepen van verwante vakken.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR PETER SPRINKHUIZEN

Peter Sprinkhuizen was als procesmanager verbonden aan Het Platform Beroepsonderwijs. Het vmbo was van mening dat dit platform zich vooral met het mbo bezig hield, maar Peter behartigde ook de belangen van het vmbo. Daarvoor was hij, net als Guido Beckers, lid van de vmbo procesorganisatie. Peter Sprinkhuizen is van 2012 tot 2015 voorzitter geweest van de jury van de Johan van der Sandepenning. Hij overleed in juni 2023.

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS ONTVANGT WYNAND WIJNEN ONDERWIJSPRIJS VOOR CSPE'S

In het cspe worden praktijk en theorie geïntegreerd afgenomen tijdens één omvangrijk examen. Het cspe is de examenvorm voor de beroepsgerichte programma's, en uniek in Nederland. Voor het initiatief tot en de ontwikkeling van deze examenvorm heeft het CvTE de Wynand Wijnen onderwijsprijs ontvangen. De Wynand Wijnen onderwijsprijs is een initiatief van de universiteit van Maastricht en wordt jaarlijks toegekend aan een organisatie die een bijzonder bijdrage levert aan de vernieuwing van het onderwijs. Wynand Wijnen was hoogleraar onderwijskunde en rector magnificus aan de Universiteit van Maastricht.

START VELDONDERZOEK SPV

In 2009 start SPV met het veldonderzoek vmbo. Docenten en hun leidinggevendenden wordt gevraagd hoe het beroepsgerichte vmbo er in de toekomst uit moet zien om levensvatbaar en organiseerbaar te blijven. Bijna 1100 mensen namen de moeite in een enquête hun mening te geven en met ongeveer 100 mensen, vaak leidinggevendenden van docenten, zijn gesprekken gevoerd. De adviezen zijn gepubliceerd in 2010 in 'Vmbo Herkend'.

VMBO HERKEND

Structuur van het vmbo in de toekomst, advies op basis van het veldonderzoek Stichting Platforms VMBO.

LEES DE PUBLICATIE

2010

10 JAAR VMBO

Het tienjarig bestaan van het vmbo wordt groots gevierd in Studio 21 in Hilversum. Er verschijnen verschillende publicaties om het vmbo uit te leggen aan ouders en leerlingen.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR AD VAN ANDEL

Ad van Andel kreeg in 2010 opdracht van zijn bestuur om naar de Managementdag van SPV te gaan. Ad was voorgedragen voor de Johan van der Sanden penning, maar kon niet komen. Het was de enige keer dat er voor de prijswinnaar bekenden waren bij de prijsuitreiking. Zijn team stond tijdens de prijsuitreiking achter in de zaal.

Ad van Andel kreeg de prijs omdat hij in Houten een nieuwe vooruitstrevende vmbo-school had opgericht (het Houtens), een vmbo-school die in alle leerwegen uitging van een eigen onderwijsconcept en alleen het profiel Intersectoraal aanbood.

"HET IS FIJN OM JE EIGEN ONDERWIJS TE MAKEN. DAN KUN JE DOEN WAT PAST BIJ DE OMGEVING."

Ad van Andel, drager van de Prof. Johan van der Sanden-erepenning.

LEES HET ARTIKEL

PUBLICATIE 'VMBO HERKEND'

In januari 2010 publiceert SPV 'Vmbo Herkend' met daarin de resultaten van een groot veldonderzoek onder docenten en hun leidinggevendenden over de toekomst van het (beroepsgerichte) vmbo. Geadviseerd werd:

- de oriënterende en voorbereidende functie van het vmbo te behouden;
- het stelsel van leerwegen te behouden;
- te werken aan flexibiliteit en maatwerk, zodat leerlingen succesvol door kunnen stromen naar het mbo;
- robuuste programmaclusters binnen de bestaande sectoren te ontwikkelen, zodat het vmbo, ook bij terugloop van leerlingen betaalbaar en organiseerbaar blijft;
- een examenmix te ontwikkelen bestaande uit een gelijkwaardige cspe en se.

TERUG NAAR DE TIJDLIJN

Structuur van het vmbo in de toekomst, advies op basis van het veldonderzoek Stichting Platforms VMBO.

LEES DE PUBLICATIE

2011

START VERNIEUWING BEROEPSGERICHTE PROGRAMMA'S

Op basis van het advies van de Adviesgroep vmbo (2008) en het veldonderzoek van SPV (2010) wordt een start gemaakt met de vernieuwing van de beroepsgerichte programma's in het vmbo. Aanleiding vormen:

- Inhoudelijk gedateerde programma's die niet meer passen bij de beroepspraktijk en het vervolgonderwijs.
- Terugloop van het aantal leerlingen door demografische krimp, waardoor scholen het toenemend aantal beroepsgerichte programma's niet meer kunnen organiseren.
- Behoeftte aan vereenvoudiging van de structuur van het vmbo.
- Behoeftte aan maatwerk voor leerlingen.

SLO en SPV krijgen de opdracht nieuwe examenprogramma's te ontwikkelen en deze in een pilot uit te proberen. Tussen 2011 en 2015 werken 5 sector-vernieuwingscommissies en 52 pilotscholen aan nieuwe examenprogramma's.

EINDELOOS DOORONTWIKKELEN

Interview met Rob Abbenhuis en Jacqueline Kerkhoffs: een kijkje achter de schermen van een inspirerende vernieuwing.

LEES HET ARTIKEL

LANCERING WEBSITE GO VMBO: VOORLICHTING VOOR BASISCHOLEN OVER HET VMBO

Om het primair onderwijs kennis te laten maken met het vmbo is de website Go vmbo ontwikkeld. Deze website bestaat uit:

- Een interactieve game voor leerlingen. Met behulp van deze game maken leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool, kennis met het voortgezet onderwijs in het algemeen en het vmbo in het bijzonder.
- Een voorlichtingswebsite over het vmbo voor ouders van leerlingen van de basisschool en leerkrachten van groep 7 en 8.

De website wordt jaarlijks door veel mensen bezocht en de game door ongeveer 30.000 leerlingen gespeeld.

MEER INFORMATIE GO VMBO

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR INGE KIRSTEN

Inge Kirsten kreeg de prijs als voorvechter van LOB, zowel op haar school als landelijk. Zij was docent Engels, mentor en decaan van het Buitenhout College en heeft, als een van de eersten LOB ingevoerd op haar school. Later is ze actief geworden in de landelijke LOB-kringen.

"LOB HOORT IN HET DNA VAN EEN VMBO-SCHOOL"

Inge Kirsten, drager van de Prof. Johan van der Sanden-erepenning.

LEES HET ARTIKEL

INVOERING DIGITALE EXAMENS IN DE KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Na de basisberoepsgerichte leerweg (2008) kunnen in 2011 ook de eerste leerlingen in de kaderberoepsgerichte leerweg digitaal, flexibel examen doen. In 2012 kunnen alle scholen die dat willen flexibele digitale examens afnemen. In de loop van de jaren gaan steeds meer scholen over op digitale examens.

2012

TOELATINGSCODE VMBO – HAVO OFFICIEEL

Rond de 15% van de leerlingen in de theoretische leerweg/mavo en 5% van de leerlingen in de gemengde leerweg stromen jaarlijks door naar de havo. Dit percentage schommelt sterk in regio's/plaatsen, omdat elke havo-school zijn eigen toelatingseisen aan vmbo-leerlingen stelt. Onder druk van LAKS en de VO-raad wordt in 2012 de toelatingscode havo ingevoerd, met als doel duidelijke en eenduidige toelatingseisen te stellen, waardoor de aansluiting tussen vmbo en havo verbetert. In de toelatingscode staan bindende afspraken over doorstroom tussen vmbo en havo met onder andere afspraken over het gemiddelde cijfer dat geëist wordt (maximaal een 6.8) en met betrekking tot doubleren van leerlingen. De toelatingscode is in 2020 vervangen door het doorstroomrecht.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR CORINE KORREL

Corine Korrel is oprichter van On Stage, een organisatie die nog bestaat, maar waaraan Corine Korrel niet meer verbonden is. Motto

van On Stage is: je mag alles worden, behalve ongelukkig. Beloofd?

On Stage heeft tot doel vmbo-leerlingen in contact te brengen met bedrijven en beroepsbeoefenaars. Dit startte op school. Daar leerden leerlingen netwerken. Daarna wordt er een grote netwerkmanifestatie in een plaats georganiseerd. Hier kunnen leerlingen contacten leggen met bedrijven en afspraken maken voor een meeloopdag, om zo 'mee te maken' wat een beroep waarnaar de interesse uitging in de praktijk inhoudt. On Stage was onderdeel van het LOB-proces. On Stage kent op veel plaatsen (ongeveer 20) een eigen organisatie, onder de paraplu van de landelijke organisatie. Delft on Stage wordt in 2024 voor de 17e keer georganiseerd.

[MEER INFORMATIE OVER ON STAGE](#)

"NADENKEN OVER JE TOEKOMST MAG EEN FEEST ZIJN, OOK VOOR VMBO'ERS."

Corine Korrel, drager van de Johan van der Sanden-erepenning.

[LEES HET ARTIKEL](#)

START LEERSTOEL 'LEEROMGEVING EN LEERLOOPBANEN' OP INITIATIEF VAN SPV

SPV heeft het in 2012 mogelijk gemaakt dat er een bijzondere leerstoel kwam aan de Open Universiteit, Marinka Kuijpers is bijzonder hoogleraar 'Leeromgeving en leerloopbanen'.

[MEER INFORMATIE OVER LEERLOOPBANEN](#)

2013

START 52 PILOTSCHOLEN NIEUW VMBO/PROFIELEN VMBO

Een jaar later dan gepland starten 52 pilotscholen met de nieuwe profielen in het vmbo. Zeven scholen nemen met alle profielen die ze aan mogen bieden deel aan de pilot. De scholen komen vijf keer per jaar bijeen voor een pilotbijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomsten worden concept examenprogramma's en syllabi besproken en worden voorstellen gedaan voor wijzigingen. Daarnaast wisselen docenten en schoolleiders ervaringen uit. Tussen 2013 en 2016 nemen twee cohorten leerlingen deel aan het pilotexamen. De pilot werd op 28 juni 2017 afgesloten door staatssecretaris Sander Dekker.

EEN GROTE VERANDERING DIE GERUISLOOS WERD INGEVOERD

In gesprek met Tessa van Dorp over de invoering van de profielen.

LEES HET ARTIKEL

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR ANJA VINK

Anja Vink schrijft sinds 1998 over onderwijsongelijkheid in Nederland. Haar artikelen verschenen onder meer in Vrij Nederland en NRC. Ook publiceerde ze 'Witte zwanen, zwarte zwanen: de mythe van de zwarte school' (2010) en 'Van deze kinderen ga je houden' over klas 1b van een grote, diverse vmbo-school (2013). Voor haar werk heeft ze verschillende prijzen ontvangen. Omdat Anja Vink in de media aandacht vroeg voor het vmbo, heeft ze de Johan van der Sanden penning gewonnen. Momenteel werkt Anja Vink aan onderzoek naar het onderwijs toen en nu en vooral naar 'oude' bevoegdheden toen en nu. Zij richt zich vooral op de N-akten die vroeger een bevoegdheid gaven.

"WE MOETEN MET Z'N ALLEN MEER VAN DEZE LEERLINGEN GAAN HOUDEN"

Onderwijsjournalist Anja Vink, drager van de Johan van der Sanden-erepenning

LEES HET ARTIKEL

2014

15 JAAR VMBO: BOEKJE DROMEN

Het vmbo bestaat 15 jaar. Dit wordt gevierd met de uitgave van een 'dromenboekje' waarin voormalig vmbo-leerlingen vertellen wat hun droom was en hoe ze die gerealiseerd hebben.

[BEKIJK HET DROMENBOEKJE](#)

START EXPERIMENT VAKMAN- SCHAPS- EN BEROEPSROUTES

VM2 was alleen bedoeld voor doorlopende leerlijnen vmbo-bb-mbo2. Het experiment vakmanschaps- en beroepsroutes maakt het ook voor andere vmbo-leerwegen en mbo-niveaus mogelijk doorlopende leerroutes te creëren. Echter met één verschil, in deze routes moeten leerlingen vmbo-examen doen voor ze door kunnen stromen naar het mbo.

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR ROLAND KAHN

Roland Kahn was eigenaar van CoolCat, een keten van kledingwinkels die zich vooral op jongeren richtte en waar vmbo-leerlingen een kans kregen om te werken en stage te lopen.

KRANT SAMEN ONDERNEMEN

In 2016 verscheen de krant 'SAMEN ondernemen' inclusief een artikel met Roland Kahn.

[LEES HET ARTIKEL](#)

2015

JOHAN VAN DER SANDEN PENNING VOOR GEERT JAN DOUMA

Geert Jan Douma is CEO van Douma Staal in Sneek. Hij ontving als ondernemer, met hart voor vmbo-leerlingen de Johan van der Sanden penning in 2015. Dit bedrijf bestaat nog en Geert Jan is er nog steeds actief.

KRANT SAMEN ONDERNEMEN

In 2016 verscheen de krant 'SAMEN ondernemen' inclusief een artikel met Geert Jan Douma.

[LEES HET ARTIKEL](#)

2016

INVOERING VAN 10 PROFIELEN IN HET VMBO IN BASIS, KADER EN GEMENGDE LEERWEG

Na een pilot van drie jaar en een totale voorbereiding van vijf jaar worden de profielen in het vmbo ingevoerd. 33 afdelingsprogramma's worden vervangen door tien, bredere profielen. Het profielvak omvat 50% van het beroepsgerichte programma en wordt afgesloten met een cspe.

Nieuw in het voortgezet onderwijs zijn de beroepsgerichte keuzevakken. Bij elk profiel zijn beroepsgerichte keuzevakken ontwikkeld die afgesloten worden met een schoolexamen. Leerlingen stellen zelf het beroepsgerichte keuzeprogramma samen en kunnen zo hun opleiding verbreden of verdiepen.

Uit onderzoek blijkt dat vooral de keuzevakken en de keuzemogelijkheden leerlingen én scholen motiveren.

[LEES HET ONDERZOEK](#)

EERSTE VMBO-KRANT VERSCHIJNT

Onder de titel 'Samen ondernemen' verschijnt er een speciale vmbo-krant die naar alle leerbedrijven van Nederland wordt verstuurd en naar alle vmbo-scholen. Daarna verschijnt er twee keer per jaar in oplage van 150.000 een vmbo-krant die verspreid wordt onder alle vmbo- en mbo-scholen in Nederland en bedoeld om mooie voorbeelden van vmbo-onderwijs voor het voetlicht te brengen.

[BEKIJK DE VMBO-KRANT](#)

VMBO BATTLE

Het Future center beroepsonderwijs en SPV dagen scholen uit om hun mooie nieuwe ideeën rond de invoering van het vmbo voor te dragen en met anderen te delen. Uit de inzendingen worden er zes gekozen die gedurende twee dagen in een snelkookpan hun plan een stap verder helpen. Aan deze sessie nemen docenten en leerlingen deel. Uiteindelijk is er één winnaar die zijn plan mag realiseren.

START BIJSCHOLING VMBO

Om docenten bij te scholen op de nieuwe onderwerpen in de examenprogramma's gaat Bijscholing vmbo van start. De website Bijscholingvmbo.nl gaat in februari 2016 online en de eerste trainingen worden gegeven in maart 2016. In de eerste maanden van 2017 nemen direct al bijna 2200 docenten deel. Voor elk profiel wordt een kwartiermaker aangesteld die vraag en aanbod bij elkaar moet brengen. Bijscholing vmbo is sinds 2016 uitgebreid met veel trainingen. In totaal hebben, tot mei 2024 bijna 30.000 mensen een training gevolgd.

[LEES HET DIGITALE MAGAZINE](#)

RADAR BESTEEDT AANDACHT AAN HET VMBO

In twee uitzendingen besteedt het consumentenprogramma Radar aandacht aan het vmbo.

HET BEROEPSONDERWIJS. 'ZE DENKEN DAT IK DOM BEN' - DEEL I

Antoinette Hertsenberg onderzoekt in Radar Extra het Nederlandse beroepsonderwijs. Hoe zit het systeem in elkaar en hoe kunnen we ervoor zorgen dat leerlingen weer gelijke kansen krijgen?

BEKIJK DE UITZENDING ➔

HET BEROEPSONDERWIJS. 'ZE DENKEN DAT IK DOM BEN' - DEEL 2

Een vmbo-advies wordt niet door alle ouders met enthousiasme ontvangen. Waarom is dat? En wat betekent dat negatieve imago voor de leerlingen? Antoinette Hertsenberg onderzoekt het Nederlandse beroepsonderwijs. Hoe zit het systeem in elkaar en hoe kunnen we ervoor zorgen dat leerlingen weer gelijke kansen krijgen?

BEKIJK DE UITZENDING ➔

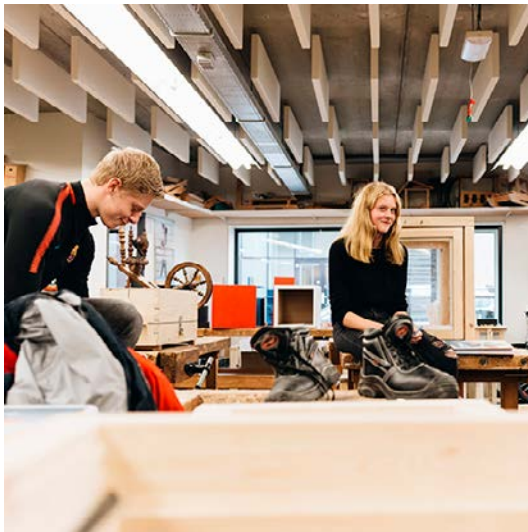
EERSTE CSPE VOOR DE BEROEPSGERICHTE PROFIELEN

In 2016 doen voor het eerst leerlingen, buiten de pilot, cspe in het beroepsgerichte profielvak. Nieuw is dat het profielvak alleen met een cspe afgesloten kan worden. Scholen hoeven geen schoolexamens af te nemen over dit vak. Scholen zijn vrij om te kiezen of ze een se afnemen of niet. Veel scholen doen dat wel, omdat het eindcijfers anders alleen bepaald wordt door het cspe-cijfer.

EERSTE EXAMENFESTIVAL VMBO

Na de pilot examens worden er in 2016 voor het eerst officiële cspe's afgenomen. Om docenten voor te bereiden om de afname organiseren CvTE, Cito en SPV het Examenfestival. In 2016 nemen alleen ruim 200 scholen deel die het cspe in leerjaar 3 af willen nemen. Vanaf 2017 staat het Examenfestival open voor alle scholen. In de loop der jaren is het aantal deelnemers gegroeid tot 1600.

2017

START COMMISSIE BEROEPSGERICHTE KEUZEVAKKEN

In 2016 zijn de zogenaamde beroepsgerichte keuzevakken ingevoerd. Programmaonderdelen die leerlingen de mogelijkheid bieden verdieping of verbreding aan te brengen in hun beroepsgerichte programma.

Vmbo-scholen hebben de mogelijkheid zelf nieuwe keuzevakken te ontwikkelen, als ze vinden dat er in het palet van keuzevakken iets ontbreekt.

Voorstellen voor nieuwe keuzevakken worden beoordeeld door de commissie beroepsgerichte keuzevakken, waarin vertegenwoordigers zitting hebben van SLO,

SBB en SPV. Sinds 2017 zijn er 20 nieuwe keuzevakken goedgekeurd. Het totaal aantal keuzevakken bedraagt eind 2023 190 (inclusief 40 profielmodulen die als keuzevak aangeboden mogen worden).

START PROGRAMMA STERK BEROEPSONDERWIJS

Na verschillende experimenten met doorlopende en geïntegreerde leerroutes ontstaan de behoefte om de mogelijkheden die de experimenten bieden vast te leggen in een wet. Start van het wetstraject is het project Sterk Beroepsonderwijs (SBO). In dit project heeft tot doel samenwerkingsverbanden tussen vmbo en mbo mogelijkheden te geven om te werken aan doorlopende leerroutes, waarin:

- het vmbo examen verspreid kan worden over drie leerjaren (de laatste twee jaar vmbo en het eerste leerjaar mbo),
- mbo-stof, inclusief BPV (beroepspraktijk vorming) al in het vmbo aangeboden en afgesloten kan worden,
- één docententeam, op basis van een teambevoegdheid, onderwijs verzorgt,
- er gewerkt wordt met één onderwijstijd.

Samenwerkingsverbanden die gebruik willen maken van de mogelijkheden die de wet biedt moeten zich melden bij DUO.

MEER INFORMATIE

2018

START STERK TECHNIEK-ONDERWIJS: DE BASIS OP ORDE

De invoering van de profielen, met name in de sector techniek, vraagt extra investeringen van scholen. De technische platforms vragen hiervoor, samen met VNO-NCW, extra budget aan het kabinet Rutte II dat geformeerd wordt. Met succes: er komt structureel 100 miljoen per jaar beschikbaar.

In 2018 start het programma Sterk Techniekonderwijs. Scholen met een profiel PIE, BWI en/of M&T krijgen in 2018 en 2019 budget om de basis voor het onderwijs op orde te brengen. De profielen MVI en MaT vallen buiten deze regeling, omdat deze scholen al sinds de invoering van het vmbo meer geld per leerling krijgen. Vanaf 2020 doen alle technische profielen mee aan Sterk Techniekonderwijs.

START RODE EN BLAUWE CSPE'S

Tot 2018 was er per profiel één versie van het cspe. Zakte een leerling voor (een onderdeel van) het cspe dan kon hij herexamen doen, maar kreeg hij dezelfde opdracht nog een keer.

Vanaf 2018 krijgen scholen toegewezen of het cspe in de rode of de blauwe variant afgenomen moet worden. Moet een leerling het examen doen, dan moet hij dat doen met het cspe van de andere kleur.

2019

ADVIES PRAKTIJKGERICHTE COMPONENT IN GL EN TL VAN VO-RAAD IN SAMENWERKING MET PLATFORM-TL, SLO EN SPV

Op verzoek van OCW brengen VO-raad, Platform-TL, SLO en SPV een advies uit over de inrichting van een praktijkgerichte component in GL en TL. De organisaties pleiten ervoor deze component verplicht in te voeren in beide leerwegen en die zo vorm te geven dat er sprake blijft van één vmbo, waarin onderwijs in beroepsgericht/ praktijkgericht onderwijs geclusterd kan worden, zodat leerlingen in de basis-, kader-, gemengde- en theoretische leerweg gezamenlijk les kunnen krijgen. Ook pleiten ze voor een programma waarin gewerkt wordt aan de hand van levensechte, realistische opdrachten uit de beroepspraktijk, waarin leerlingen ervaring opdoen in de beroepspraktijk en waarin ruimte is voor keuzes van leerlingen. Dit alles met als doel een gefundeerde keuze te maken voor een vervolgopleiding in mbo of havo.

2020

GEEN EXAMENS DOOR CORONA

In 2020 gaan de centrale examen niet door vanwege corona. Leerlingen kunnen op basis van de resultaten van hun schoolexamens hun diploma behalen. Ook de cspe's worden geannuleerd. Er zijn aangepaste slaag-zakregels. De staatsexamens voor het vso gaan wel gewoon door.

START STERK TECHNIEKONDERWIJS (2020-2024)

Vanaf 2020 werken in 78 regio's in Nederland vmbo, mbo en regionaal bedrijfsleven samen aan Sterk Techniekonderwijs (STO). STO heeft tot doel, door middel van regionale plannen te werken aan duurzaam, dekkend en kwalitatief sterk techniekonderwijs. Elke regio doet dit op zijn eigen manier, passend binnen de kaders van STO. Voorwaarde voor subsidie uit STO is dat in een regio twee vmbo-scholen met een technisch profiel, een mbo en het regionaal bedrijfsleven samenwerken. Het regionaal bedrijfsleven legt 10% van de subsidie in als cofinanciering.

START PILOT PRAKTIJKGERICHTE PROGRAMMA'S

Er worden plannen gemaakt voor een samenvoeging van de gemengde en de theoretische leerweg. Als werktitel krijgt deze samenvoeging 'de nieuwe leerweg'. In de nieuwe leerweg moet alle leerlingen een praktijkgericht programma volgen, dat hen optimaal voor moet bereiden op de overstap naar het vervolgonderwijs (mbo of havo). In augustus 2020 starten 140 scholen met een pilot praktijkgerichte programma's. Deze pilot heeft tot doel in de praktijk uit te testen hoe de praktijkgerichte programma's vorm gegeven kunnen worden. In praktijkgerichte programma's staan levensechte opdrachten van het regionaal bedrijfsleven centraal.

INVOERING WET DOORLOPENDE LEERROUTES

De wet doorlopende leerroutes wordt ingevoerd. Deze wet geeft scholen de mogelijkheid doorlopende leerroutes te ontwikkelen van vmbo naar mbo en daarbij gebruik te maken van:

- één docententeam
- één plan voor toetsing en afsluiting
- gespreid afnemen van het vmbo examen
- al in het vmbo te starten met mbo leerstof.

Voor de basisberoepsgerichte leerweg – niveau 2 kan een geïntegreerde leerroute aangeboden worden, waarbij het vmbo-examen achterwege gelaten kan worden. Scholen die gebruik willen maken van de mogelijkheden van de wet moeten een samenwerkingsovereenkomst sluiten en zich melden bij DUO.

OVERZICHT SCHOLEN

DOORSTROOMRECHT HAVO

Per 1 augustus 2020 is het doorstroomrecht naar de havo (en het vwo) wettelijk geregeld. Vmbo'ers die zijn geslaagd voor hun eindexamen vmbo-gl of -tl met een extra vak, moeten worden toegelaten tot de havo. Havisten kunnen zonder voorwaarden doorstromen naar het vwo. De nieuwe regelgeving bepaalt ook dat havo- en vwo-scholen in hun doubleerbeleid geen onderscheid mogen maken tussen doorstromers en andere leerlingen.

2021

CORONA EXAMENS

Door corona worden de eisen rond examinering versoepeld. Leerlingen kunnen gebruik maken van meer tijdvakken, waardoor ze gespreid examen kunnen doen, kunnen het resultaat van een vak laten vallen en krijgen de mogelijkheid een extra herkansing te doen (twee in plaats van een).

De beroepsgerichte programma's worden afgesloten met een schoolexamen in plaats van een centraal examen (cspe).

2022

ADVIES SPV OVER DE TOEKOMST VAN DE BEROEPSGERICHTE PROGRAMMA'S

Op verzoek van OCW brengt SPV in 2022 advies uit over de toekomst van de beroepsgerichte programma's onder de titel: 'Nadere doordenking toekomst beroepsgerichte programma's in het vmbo'. SPV pleit in dit advies voor meer flexibiliteit

in de samenstelling van de programma's, de toetsing en afsluiting, de plaats waar examens plaatsvinden en de doorstroom naar het mbo.

START EXPERIMENT PIE/BWI

20 scholen starten in twee tranches met het experiment PIE/BWI. In het kader van dit experiment krijgen scholen de ruimte om binnen gegeven kaders het eigen examenprogramma en daarmee ook het eigen onderwijsprogramma samen te stellen. Dit programma moet in elk geval bestaan uit delen van de profielvakken PIE en/of BWI en meer beroepsgerichte keuzevakken dan gebruikelijk.

Leerlingen die deelnemen aan het experiment sluiten het hele programma af met schoolexamens. Het experiment loopt tot 2028. Daarna wordt beslist of het doorgang vindt of gestopt wordt. Het experiment heeft tot doel ervaring op te doen met flexibele programma's. Leerlingen worden gevolgd tot in het mbo.

2023

SUBSIDIE VERSTERKING BEROEPSKOLOM

Tussen 2023 en 2025 kan er in vijf tranches subsidie aangevraagd worden voor het optimaliseren van de doorstroom in de beroepskolom: van vmbo naar mbo en van mbo naar hbo. Doel van de subsidie is programmatische afstemming te ontwikkelen waardoor jongeren ongehinderd door kunnen stromen in de beroepskolom, met name in tekort-sectoren. Het mbo is van deze subsidieregeling penvoerder.

MEER INFORMATIE

2024

In het schooljaar 2024 – 2025 wordt gevierd dat het vmbo 25 jaar bestaat. In 25 jaar is het vmbo behoorlijk doorontwikkeld en er staan nieuwe innovaties op de rol, zoals:

- een nog flexibeler/modulair examen voor de beroepsgerichte programma's;
- implementatie van de praktijkgerichte programma's in de GL en TL;
- doorontwikkeling van Sterk Techniekonderwijs;
- doorontwikkeling van de beroepsgerichte examenprogramma's en de structuur van het beroepsgerichte onderwijs, waardoor er nog meer onderwijs op maat van de leerling verzorgd kan worden.

START VRIJWILLIGE INVOERING PRAKTIJKGERICHTE PROGRAMMA'S IN GL EN TL

Vanaf 1 augustus 2024 mogen scholen praktijkgerichte programma's invoeren in de gemengde en theoretische leerweg (GL en TL). Op 1 augustus 2024 zijn er 13 verschillende praktijkgerichte programma's die tot doel hebben leerlingen kennis te laten maken met en ervaring op te laten doen in de beroepspraktijk voor ze een vervolgopleiding kiezen en generieke vaardigheden ontwikkelen die belangrijk zijn in een vervolgopleiding. Na de GL en

TL stroomt ongeveer 85% van de leerlingen door naar een mbo-opleiding, vaak op niveau 4. 15% van de leerlingen kiest voor de havo als vervolgopleiding.

ACTUALISERING KERNDOELEN EN EXAMENPROGRAMMA'S

SLO actualiseert alle kerndoelen en examenprogramma in het funderend onderwijs. Nieuw zijn de kerndoelen voor burgerschap en digitale geletterdheid. Als er grote wijzigingen worden aangebracht in de examenprogramma's, worden deze eerst in de vorm van een pilot in de praktijk uitgetoetst.

ACTUALISATIE BEROEPSGERICHTE SYLLABI EN EXAMENPROGRAMMA'S

In 2024 start de actualisatie van de syllabi van de beroepsgerichte examenprogramma's. Innovaties hebben invloed op beroepsgericht onderwijs, daarom moeten beroepsgerichte examenprogramma's sneller dan examenprogramma's voor avo-vakken, geactualiseerd worden. Gestart wordt met de syllabi, de basis voor examenmakers. Vraagt aanpassing van een syllabus ook om aanpassing van een examenprogramma, dan wordt deze aanpassing in het examenprogramma doorgevoerd. Achtereenvolgens worden eerst de examenprogramma's van de technische profielen geactualiseerd, waarna de andere profielen volgen.

IMPLEMENTATIE NIEUW EXAMENPROGRAMMA ECONOMIE & ONDERNEMEN

Vanaf augustus 2024 wordt er een herzien en geactualiseerd examenprogramma voor het profielvak Economie & Ondernemen ingevoerd. Dit examenprogramma was zo dringend aan vervanging toe, dat niet

gewacht kon worden met de actualisatie. Voorafgaand aan de implementatie hebben 14 pilotscholen ervaring opgedaan met het nieuwe examenprogramma.

WELKOM OP HET VMBO

Wie kan er beter uitleggen hoe het vmbo er (op hoofdlijnen) uit ziet dan Giel? Giel is een vmbo-leerling. Hij legt aan Elin, een po-leerling met een advies kaderberoepsgerichte leerweg, uit wat ze op het vmbo kan verwachten, welke keuzemogelijkheden er zijn en hoe ze geholpen wordt met het maken van keuzes. Onderweg komen ze Maud en Jordy tegen,

oud-vmbo-leerlingen die met veel plezier terugkijken op hun schooltijd als stap in hun ontwikkeling.

De jongeren geven u een kijkje op een van de 1120 vmbo-scholen in Nederland. Elke vmbo-school geeft op haar eigen manier vorm aan voortreffelijk mega belangrijk onderwijs, de basis die in deze film getoond wordt is op elke school hetzelfde.

INFORMATIE OVER HET VMBO

BEKIJK DE FILM

